

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/592/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7113236330
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Duditš
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7113236330.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci žalobcu: Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s. so sídlom v Bratislave, Mamateyová 17, P.O.BOX 41, IČO: 35 937 874, proti žalovanej: H. W., B.. XX.XX.XXXX, X. P. W., B. O. XX, v konaní o zaplatenie 281,05 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Košice I zo dňa 06.05.2014 č.k. 17C//29/2014-24 takto

rozhodol:

Zrušuje uznesenie a vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd Košice I (ďalej iba „súd prvého stupňa“) uznesením zo 06.05.2014 č.k. 17C/29/2014-24 konanie zastavil.

Rozhodnutie o zastavení konania odôvodnil s poukazom na ust. § 103 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej iba „O.s.p.“) § 104 O.s.p., § 159 ods. 3 O.s.p., § 7 ods. 1 O.s.p., § 10 ods. 2 zákona č. 273/1994 Z.z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení platnom v období od 01.01.1995 do 29.03.2001, § 19 ods. 3 cit. zák., § 21 ods. 1 cit. zák., § 58 ods. 1 až 5 cit. zák., § 17a ods. 1 zákona č. 580/2004 Z.z. o zdravotnom poistení v znení neskorších predpisov a dospel k záveru, že prejednávateľ a rozhodovateľ o uplatnenom nároku žalobcu nepatrí do právomoci súdov Slovenskej republiky, keďže nedoplatok na poistnom za zdravotné poistenie za obdobie od 01.01.1995 do 05.05.1996 a od 23.08.2000 do 29.03.2001, ktoré mal nebohý Y. W. platiť, mala predpísať zdravotná poisťovňa platobným výmerom, a to v prekluzívnej lehote troch rokov (u poistného za obdobie od 01.01.1995 do 05.05.1996) a 10 rokov (u poistného za obdobie od 23.08.2000 do 29.03.2001) a následne vymáhať v exekučnom konaní (po jeho smrti aj voči jeho právnej nástupkyňi) v lehote troch rokov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa toto poistné predpísalo. Uviedol, že len právoplatné rozhodnutie poisťovne je preskúmateľné súdom, a to v správnom konaní za podmienok uvedených v ust. § 244 a nasl. O.s.p. Preto konštatoval, že nedostatok právomoci je takým nedostatkom podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť a preto konanie zastavil.

O náhrade trov konania rozhodol podľa § 151 ods. 1 prvá veta O.s.p. a keďže v konaní takýto návrh na náhradu trov konania podaný nebol, súd prvého stupňa o náhrade trov konania nerozhodoval.

Proti uzneseniu podala včas odvolanie žalobkyňa. Namietala nesprávne posúdenie veci, keďže nebohý Y. W. bol osobou, ktorá bola povinná podľa § 10 ods. 2 zákona č. 273/1994 Z.z. platiť si poistné na zdravotné poistenie, ktoré si neplnil a neplatením poistného za obdobie od 01.01.1995 do 05.05.1996 a od 23.08.2000 do 29.03.2001 mu vznikol dlh na poistnom voči Všeobecnej zdravotnej poisťovni bez ohľadu na to, či bol alebo nebol predpísaný platobným výberom poisťovne (do roku 2005). Džník Y. W. ale dňa 01.07.2001 zomrel. Podľa § 460 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa dedičstvo nadobúda

smrťou a podľa ust. § 470 Občianskeho zákonníka, kedy sa zodpovednosť dedičov vzťahuje iba na povinnosti, ktoré vznikli najneskôr do okamihu poručiteľovej smrti a dedičom je iba tá osoba, ktorej pripadlo dedičstvo, prípadne jeho časť. Zdravotná poisťovňa platobným výmerom predpisuje dlžné poistné, teda poistné za minulé obdobie, ktoré nebolo zaplatené a je už splatné, a takto vyčísluje dlh na poistnom za minulé obdobie. Nejde o predpis do budúcnosti, ktorým sa ukladá nejaká budúca povinnosť a z ktorého táto povinnosť vzniká. Povinnosť platiť poistné vzniká priamo zo zákona a nie je závislá na vydaní platobného výmeru. Uviedol, že žalobou sa domáhal zaplatenia dlhu, ktorý prešiel na žalovanú dedením a za ktorý zodpovedá do výšky nadobudnutého dedičstva na základe osvedčenia o dedičstve č.k. 23D/612/01 zo dňa 26.11.2002, podľa Občianskeho zákonníka (ďalej iba „OZ“). Preto ide o spor občianskoprávny, kde je na konaní daná právomoc s poukazom aj na citované rozhodnutia. Zároveň podotkol, že pokiaľ ide o premlčanie dlhu, premlčanie musí namietat dlžník, ktorý tak doposiaľ neurobil. Navrhoval, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Krajský súd ako súd odvolací prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), podľa § 212 ods. 1, 3 O.s.p. preskúmal napadnuté uznesenie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné a preto je potrebné napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Podľa § 7 ods. 1, 2 O.s.p., v občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány. V občianskom súdnom konaní súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci a rozhodujú o súlade všeobecne záväzných nariadení orgánov územnej samosprávy vo veciach územnej samosprávy so zákonom a pri plnení úloh štátnej správy aj s nariadením vlády a so všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány.

Z obsahu spisu mal odvolací súd za preukázané, že žalobca sa žalobou doručenou súdu prvého stupňa dňa 17.07.2013 domáhal, aby súd zaviazal žalovanú k povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu 281,05 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 16,25 % ročne zo žalovanej sumy od 26.11.2002. Žalobu odôvodnil tým, že nebohý Y. W., B.. XX.XX.XXXX, Z. XX.XX.XXXX, B. X. B. O. XX, W. dlhoval žalobcovi sumu 281,05 eur titulom neuhradenia poistného za obdobie od 01.01.1995 do 05.05.1996 a za obdobie od 23.08.2000 do 29.03.2001, ktoré bol povinný platiť podľa § 10 ods. 2 zákona č. 273/1994 Z.z. v platnom znení. Na základe osvedčenia o dedičstve zo dňa 26.11.2002 sp.zn. 23D/612/01, Dnot/179/01 nadobudla žalovaná po poručiteľovi dedičstvo vo výške 6.638,78 eur. Osvedčenie nadobudlo právoplatnosť dňa 26.11.2002. Žalobca vyzval žalovanú na zaplatenie opakovane výzvami zo dňa 11.04.2005, 24.09.2010, 26.11.2012 a 08.03.2013, na ktoré ale žalovaná nereagovala.

Podľa § 460 OZ dedičstvo sa nadobúda smrťou poručiteľa.

Podľa § 470 OZ dedič zodpovedá do výšky ceny nadobudnutého dedičstva za primerané náklady spojené s pohrebom poručiteľa a za poručiteľove dlhy, ktoré na neho prešli poručiteľovou smrťou. Ak je viac dedičov, zodpovedajú za náklady poručiteľovho pohrebu a za dlhy podľa pomeru toho, čo z dedičstva nadobudli, k celému dedičstvu.

Podľa § 10 ods. 2 zákona č. 273/1994 Z.z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení platnom v období od 1.1.1995 do 29.3.2001, poistné sú povinné platiť aj osoby s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktoré a) nie sú v pracovnom pomere alebo v obdobnom pracovnom vzťahu k zamestnávateľovi, ktorý má sídlo na území Slovenskej republiky, b) nie sú samostatne zárobkovo činné osoby na území Slovenskej republiky, c) nie sú osobami,

za ktoré platí poistné štát, Sociálna poisťovňa a orgán, ktorý priznáva, vypláca, zastavuje a odníma dávky nemocenského zabezpečenia podľa osobitného predpisu s výnimkou osôb vyňatých zo zdravotného poistenia podľa § 3 ods. 3 písm. b) a c).

Podľa § 19 ods. 3 cit. zák. príslušná poisťovňa predpíše samostatne zárobkovo činné osobe, osobe uvedenej v § 10 ods. 2 a štátu uvedenému v § 10 ods. 6 platobným výmerom poistné, ak tieto nevykázali poistné vôbec alebo ho vykázali v nesprávnej výške.

Podľa § 58 ods. 1 až 5 cit. zák., t.j. zákona č. 273/1994 Z.z. ak tento zákon neustanovuje inak, na rozhodovanie vo veciach zdravotného poistenia sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní. Proti platobnému výmeru týkajúcemu sa poistného, prirážky k poistnému, poplatku z omeškania, pokút a poplatku za nesplnenie oznamovacej povinnosti možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia. Odvolania a námietky sa podávajú poisťovni prostredníctvom orgánu, ktorý o nich rozhodol v prvom stupni. Poisťovňa o nich rozhodne s konečnou platnosťou. Právoplatné rozhodnutie poisťovne je preskúmateľné súdom podľa osobitných predpisov (§ 244 a nasl. O.s.p.).

Podľa § 17a ods. 1 zákona č. 580/2004 Z.z. o zdravotnom poistení v znení neskorších predpisov zdravotná poisťovňa môže dlžné poistné vyplývajúce z neodvedeného preddavku na poistné, nedoplatku alebo úrokov z omeškania uplatniť voči platiteľovi poistného výkazom nedoplatkov.

Odvolací súd konštatuje, že žalobcovi vzniká nárok na zaplatenie zdravotného poistného priamo od poistenca, ale v prejednávanej veci ide o nárok žalobcu v zmysle § 460 ods. 1 a § 470 ods. 1 OZ titulom nezaplatenia poistného nebohým Y. W. podľa § 10 ods. 2 zákona č. 273/1994 Z.z. za obdobie od 01.01.1995 do 05.05.1996 a od 23.08.2000 do 29.03.2001 od jeho dedičky, na ktorú dlh na poistnom prešiel dedením podľa osvedčenia o dedičstve č.k. 23D/612/01 zo dňa 26.11.2002 (§ 460 ods. 1 a § 470 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Preto v danom prípade ide o spor občianskoprávny, kde je na konanie daná právomoc súdov v zmysle § 7 ods. 1, 2 O.s.p.

Odvolací súd preto dospel k záveru, že súd prvého stupňa nesprávne posúdil nárok žalobcu ako taký nárok, ktorý nepatrí do právomoci súdov Slovenskej republiky a nesprávne pre nedostatok právomoci konanie zastavil. Taktiež poukazuje na tú skutočnosť, že aj keď súd prvého stupňa konanie zastavil v zmysle § 104 ods. 1, zároveň so zastavením konania nepostúpil vec po právoplatnosti uznesenia o zastavení konania príslušnému orgánu.

Z uvedených dôvodov odvolací súd zrušil napadnuté uznesenie podľa § 221 ods. 1 písm. i), ods. 2 O.s.p., keďže nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, neexistovali a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní bude povinnosťou súdu prvého stupňa konať o uplatnenom nároku žalobcu ako o nároku žalobcu podľa § 10 ods. 2 zákona č. 273/1994 Z.z. v znení neskorších predpisov s odkazom na ust. § 460 ods. 1 a § 470 ods. 1 OZ, vo veci vykonať dokazovanie na zistenie skutkového stavu veci a vec správne právne posúdiť.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.